

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/28/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717202948
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3717202948.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu PhD. vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletej F. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Y. P., deti matky: R.. F. A., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. P., E. XXX/X, zastúpenej J.. E. Q., advokátkou, so sídlom Y. P., O. XX/XX a otca: R.. T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. P., E. XXX/X, zastúpeného J.. O. B. , advokátkou, so sídlom Y. P., O. XX/XX, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca a kolízneho opatrovníka proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 15. marca 2017, č.k. 5P/11/2017-15, takto

rozhodol:

Odvolaacie konanie **z a s t a v u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie svojím uznesením nariadil na návrh matky neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti R. a F. dočasne zveril do osobnej starostlivosti matke a otcovi uložil povinnosť odovzdať obe maloleté deti matke. Súčasne uložil otcovi povinnosť prispievať na každé dieťa výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky a upravil styk otca s deťmi tak, že otec je oprávnený stýkať sa maloletými deťmi každý utorok a štvrtok počas týždňa od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každý páry týždeň v sobotu a nedeľu od 10:00 hod. do 16:00 hod., kedy je matka povinná styk otcovi umožniť. Určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 11P 46/2017. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci existujú právne vzťahy medzi účastníkmi konania ako medzi rodičmi maloletých detí a vzťah medzi rodičmi a maloletými navzájom. Opísaním rozhodujúcich skutočností matka jednoznačne osvedčila potrebu bezodkladne nariadiť neodkladné opatrenie v záujme dosiahnutia jeho ochranného účelu, ktorý je pre tento inštitút charakteristický. Matka v konaní osvedčila, že vzťahy medzi rodičmi mal. detí sú toho času vážne narušené, čoho výsledkom je, že otec bráni matke v styku s deťmi, bráni jej vstúpiť do ich spoločného bytu, do ktorého sa dostane len za prítomnosti svedkov, či za asistencie polície. Maloleté deti sú pritom vo veku (R. - X roky, F. - X mesiace), kedy je starostlivosť matky o deti nevyhnutná a nepostrádateľná, pričom jej absencia môže mať ďalekosiahle negatívne následky pre ich ďalší vývin. O deti sa pritom matka, až do vyhrotenia situácie, celodenne starala už od ich narodenia, toho času je s mal. F. na materskej dovolenke. V starostlivosti matky o deti neboli zistené žiadne nedostatky, naopak, túto vyhodnotila ich ošetrojúca lekárka ako veľmi dobrú. Pokiaľ otec argumentoval závažnou duševnou poruchou matky, súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že v konaní nebola u matky zistená taká psychická porucha, ktorá by jej bránila v riadnej starostlivosti o deti a ani otec neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali o opaku. Jeho tvrdenia zostali len v rovine ničím nepodložených a všeobecných tvrdení. Naopak, samotná matka netají a priznala, že má určité psychické problémy, sama aj iniciovala vyšetrenie u psychiatrov, tieto však vznikajú práve v dôsledku existujúcich zhoršených vzťahov s manželom,

odlúčenia od detí a postoja manžela k riešeniu problémov. Manžel, v čase zvýšenej záťaže matky, ktorú nepochybne narodenie druhého dieťaťa prinieslo, matku, síce navonok s „dobrým“ úmyslom, poslal oddýchnuť si k rodičom do I., avšak v skutočnosti tento fakt využil, keď nereagoval na jej telefonáty, po návrate matku nevpustil do ich spoločného bytu a do dnešného dňa jej bráni v kontakte s deťmi a v bývaní v ich spoločnom byte, napriek tomu, že ako odborník v oblasti psychiatrie musel vedieť, že takýto postoj môže vyvolať negatívne následky na jej zdravotný stav. Ak sa teda u matky aj objavili zhoršené psychické problémy, tieto boli zapríčinené aktuálnou ťaživou stresovou situáciou, ako to vyplýva aj zo správ psychiatrov - R.. Z. a R.. R. R.. Takáto situácia negatívne vplyva nielen na matku, ale aj na vývoj mal. detí, ktoré musia byť nepochybne stresované náhlým odlúčením od matky, a to aj s poukazom na skutočnosť, že sú vo veku, kedy je fixácia na matku najsilnejšia. Vzťahová väzba medzi matkou a mal. F. je obzvlášť potrebná. Navyiac, otec je zamestnaný, a preto nie je schopný poskytnúť deťom celodennú osobnú starostlivosť, ktorú môže pokryť práve matka. Vzhľadom na skutočnosť, že mal súd prvej inštancie dostatočne osvedčené nerealizované stretávanie sa matky s deťmi, pričom tento stav pretrváva, čím je vážne ohrozené zachovanie ich citových väzieb, dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre bezodkladnú úpravu pomerov, mal. deti dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a zároveň v zmysle § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku uložil otcovi povinnosť odovzdať maloleté deti matke. Zároveň vyhovel aj návrhu matky a dočasne upravil styk otca s mal. deťmi, aby bolo zachované právo otca na stretávanie sa a zachovanie jeho citových väzieb s deťmi. Matka mal. detí svojím návrhom tiež žiadala, aby súd určil zo strany otca k maloletým výživné vo výške 100 Eur mesačne. Obsahom predbežného opatrenia tohto druhu je v zmysle ustanovenia § 366 CMP určenie výživného v nevyhnutnej miere. Z toho vyplýva, že výživné je určené len na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávnenej osoby. Výška výživného zo strany otca k maloletým deťom bola určená v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine v minimálnej zákonnej výške, nakoľko súd prvej inštancie nemal osvedčené také osobné, príjmové pomery a majetkové pomery otca, ktoré by odôvodňovali jeho určenie vo výške žiadanej matkou. Dokazovanie, potrebné na určenie výživného na mal. deti, s prihliadnutím na ich skutočné potreby a so súčasným posúdením schopností, možností a majetkových pomerov rodičov bude určené v prebiehajúcim konaní na tamomšom súde o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Súd prvej inštancie zdôraznil, že predbežné opatrenie (správne neodkladné opatrenie) je vykonateľné ihneď a bude účinné až do právoplatného rozhodnutia konania o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 11P 46/2017. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2 ods. 1, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1,2 CSP, § 367 ods. 1, § 366 CMP, § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec mal. detí a kolízny opatrovník.

3. Otec sa podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Uviedol, že matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla okolnosti, ktoré nie sú pravdivé, sú jej subjektívnym tvrdením a súd tieto okolnosti žiadnym spôsobom nepreskúmal, nezobjektívizoval a vo veci rozhodol, čo považuje za nezákonné a predčasné. Poukázal na skutočnosť, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie hrubo porušuje a ohrozuje zdravie a život maloletých detí, najmä z dôvodu zdravotných problémov a indispozície ich matky. Konštatoval, že dňa 14.03.2017 podal na súd návrh na zverenie mal. detí do svojej starostlivosti a tiež návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom uviedol okolnosti, ktoré sú v rozpore s tvrdeniami matky maloletých, a preto mal súd vykonať dokazovanie aj vo vzťahu k jeho tvrdeniam, aby sa predišlo ohrozeniu detí vydaním neodkladného opatrenia. Vytýkal súdu prvej inštancie, že ignoroval jeho tvrdenia, ktoré mu boli známe, ako i závery zo správy R.. R. R. zo dňa 15.03.2017, z ktorej je zrejmá diagnóza matky a tiež skutočnosť, že táto nedodržuje pokyny lekára, porušuje liečbu, čím dochádza k zhoršeniu jej zdravotného stavu a v konečnom dôsledku k opätovnej hospitalizácii. Považoval za nepochopiteľné, že súd prvej inštancie vydal uznesenie o neodkladnom opatrení, pretože, pokiaľ by malo byť naplnené, deti by sa museli nachádzať v Psychiatrickom ústave vo L. O.. Zdôraznil, že o mal. deti sa stará sám a so starostlivosťou mu pomáha otec. Matka detí sa zdržiavala v I. počas obdobia viac ako mesiac, pričom je preukázané, že podceňuje svoje zdravotné problémy, nedodržuje liečbu, neužíva lieky, čo je podmienkou stabilizácie jej duševného a fyzického stavu.

4. Kolízny opatrovník v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že obe mal. deti zverí do dočasnej starostlivosti otcovi, matke uloží povinnosť prispievať na každé dieťa výživným v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a upraví styk matky s deťmi s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom, pričom bude vyžiadané odborné stanovisko nezávislého súdneho znalca z oblasti psychiatrie na oboch rodičov. Uviedol, že dňa 09.03.2017 obaja rodičia spontánne bez ohlásenia navštívili úrad a žiadali o pomoc pri riešení vzniknutej situácie, pričom otec aj matka predložili lekárske správy o zdravotnom stave matky, ktoré boli vo vzájomnom rozpore. Zdôraznil, že otec je lekárom - špecialistom v problematike psychiatrie a matka sa lieči s takouto diagnózou, pričom pracovníci úradu nie sú schopní zaujať kompetentné stanovisko v danej chvíli, a preto je potrebné nezávislé posúdenie zdravotného stavu rodičov, s čím obaja rodičia súhlasili. Matka tiež súhlasila s vyžiadaním si správy od jej ošetrojúceho odborného lekára R.. R., ktorý uviedol, že starostlivosť o mal. deti môže byť zo strany matky zanedbaná a rovnako nie je možné vylúčiť ohrozenie ich zdravého, psychického, fyzického a sociálneho vývinu, vzhľadom k diagnostikovanej akútnej psychotickej poruchy s prevahou bludov u matky. Počas relatívne krátkeho trvania ambulantnej liečby došlo k prerušeniu užívania liekov matkou bez vedomia lekára na cca 4 mesiace, čo malo za následok akútne zhoršenie stavu a následné vycestovanie matky do I..

5. Matka vo svojich písomných vyjadreniach k odvolaniu otca i kolízneho opatrovníka navrhla uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolacie konanie je potrebné zastaviť s poukazom na ust. § 333 CSP za požitia čl. 3 ods. 2 Základných princípov CMP a čl. 4 ods. 2 Základných princípov CSP.

7. Súd prvej inštancie v danej veci nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti - R. a F. A. dočasne zveril do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložil povinnosť odovzdať obe maloleté deti matke (§ 367 ods. 1 CMP) a povinnosť prispievať na obe maloleté deti výživným (§ 366 CMP), upravil styk otca s mal. deťmi a určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas (§ 330 ods. 1 CSP), a to do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv a povinností k mal. deťom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 11P/46/2017.

8. Odvolací súd zistil, že konanie vedené na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 11P/46/2017, ktorým sa otec domáhal zverenia oboch maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a súčasne žiadal výživné zo strany matky pre mal. deti, úpravu styku matky s mal. deťmi a nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom zverení maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a úpravu styku matky s deťmi, zastavené uznesením zo dňa 22.03.2017, č.k. 11P/46/2017-23, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 19.04.2017.

9. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. V danej veci súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia určil, že neodkladné opatrenie bude trvať len do doby právoplatného skončenia konania vedeného na tamom súde pod sp. zn. 11P/46/2017, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 19.04.2017. Nespochybniteľný je potom záver, že neodkladné opatrenie, nariadené súdom prvej inštancie, proti ktorému podali odvolanie otec a kolízny opatrovník, zaniklo podľa citovaného ust. § 333 CSP ešte pred predložením danej veci odvolaciemu súdu (po prvýkrát predložené odvolaciemu súdu dňa 02.05.2017, po druhýkrát predložené odvolaciemu súdu dňa 10.05.2017).

11. Vzhľadom ku skutočnosti, že súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie zaniklo uplynutím času, na ktorý bolo nariadené, zostalo konanie o odvolaní otca a kolízneho opatrovníka bezpredmetné a rozhodnutie odvolacieho súdu o ich odvolaniach by bolo iba akademické bez praktického významu pre pomery účastníkov. Odvolací súd zdôrazňuje, že v mimosporových konaniach, týkajúcich sa neodkladných opatrení vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého, o výživnom a úprave styku súd rozhoduje s prihliadnutím na zmenu pomerov, prípadne na odpadnutie dôvodov, pre ktoré boli nariadené, čiže pre rozhodnutie odvolacieho súdu je

rozhodujúci stav v čase vydania jeho rozhodnutia. Keďže v čase rozhodovania odvolacieho súdu v danej veci uplynul čas, na ktorý bolo súdom prvej inštancie neodkladné opatrenie nariadené (dňa 19.04.2017), neodkladné opatrenie zaniklo, odvolací súd odvolacie konanie zastavil za použitia čl. 3 ods. 2 Základných princípov CMP a čl. 3 ods. 2 Základných princípov CSP, prihliadol na zmysel a účel týchto procesných poriadkov, na jeho ducha (ratio legis), princípy, na ktorých spočíva Civilný mimosporový poriadok a Civilný sporový poriadok tak, aby výsledkom tohto konania bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov účastníkov tohto konania.

12. Toto rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).